

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Освітньо-професійна програма
(освітньо-професійна / освітньо-наукова)

Глобальні студії та світова політика
(назва програми)

другий (магістерський) рівень вищої освіти
(перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))

Галузь знань 05 - Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 052 - Політологія

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Харківського національного

університету імені В.Н. Каразіна

29.05. 2023 року, протокол № 9

Введено в дію з 2023/2024 навчального року

наказом від 01.06.23 р. № 0114-1/2024

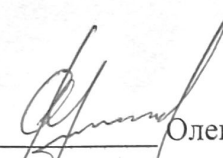
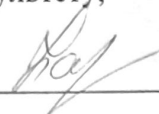
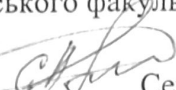

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ГОЛОВКО

Харків 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Освітню програму розглянуто та схвалено:

1. Науково-методичною радою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна,
протокол № 8 від 16.05. 2023 р.
Голова науково-методичної ради,
проректор з науково-педагогічної роботи Олександр ГОЛОВКО
2. Вченою радою філософського факультету,
протокол № 4 від 24.03. 2023р.
Голова вченої ради факультету Іван КАРПЕНКО
3. Науково-методичною комісією філософського факультету,
протокол № 7 від 23.03. 2023 р.
Голова науково-методичної комісії факультету Сергій ГОЛІКОВ
4. Кафедрі політології філософського ф-ту :
протокол № 6 від 9.02 2023 р.
Завідувач кафедри, доктор політ. наук, проф. Олександр ФІСУН

ПРЕАМБУЛА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи-гарант освітньої програми Біденко Юлія Михайлівна	доц. каф. політології філософського ф-ту	канд. політ. наук
Члени робочої групи		
1.Фісун Олександр Анатолійович	зав. каф. політології філософського ф-ту	д. політ. наук, проф.
2. Шаповаленко Марина Володимирівна	проф. каф. політології філософського ф-ту	д. політ. наук, доц.
3. Рубанов Віктор Володимирович	проф. каф. політології філософського ф-ту	д. політ. наук, доц.
4. Комарова Тетяна Геннадіївна	доц. каф. політології філософського ф-ту	д. політ. наук, доц.
5. Работягова Ірина Володимирівна	доц. каф. політології філософського ф-ту	канд. політ. наук

До проектування освітньої програми долучені:

Представники здобувачів вищої освіти: *Прилуцька Д.А., Рєпін І.В., Норенко П.А., Чайка О.С.*

Представники роботодавців: *Виконавча директорка ГО «Обсерваторія демократії», В.Шевчук*

При розробці проекту Програми враховані:

1) вимоги Стандарту вищої освіти спеціальності 052 – «Політологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, введеного в дію наказом МОН від 18.03. 2021 р. №329.

2) Рекомендації професійної асоціації: *ХГО «Асоціація політологів Слобожанщини»*

1. Профіль освітньої програми

Глобальні студії та світова політика

зі спеціальності 052 Політологія

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Магістр політології, глобальні студії та світова політика
Офіційна назва програми	Глобальні студії та світова політика Global Studies and World Politics
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік і 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат НАЗЯВО про акредитацію освітньої програми 1054, дійсний до 01.07.2026
Цикл/рівень	Другий (магістерський)
Передумови	Попередній рівень освіти або(та) професійної підготовки: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2022-2023
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://philosophy.karazin.ua/ua/study/osv_prof_programy.html http://start.karazin.ua/programs/7/18/052/207
2 - Мета освітньої програми	
Мета програми	Підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, які ґрунтовно володіють теоретичним, концептуальним та дослідницьким апаратом сучасної політичної науки для комплексного розв'язання складних задач і проблем в контексті навчання або професійної діяльності у сфері глобальних студій та світової політики.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 052 «Політологія»
Орієнтація освітньої програми	Програма є освітньо-професійною та має як академічну, так і практичну орієнтацію

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма базується на вивченні глобального рівня політики, політичних інститутів, а також світового політичного процесу в динаміці та з урахуванням сучасних тенденцій, розробці політичних рішень глобального рівня та стратегій зовнішньої політики.
Особливості програми	Програма має яскраво виражений міжнародний фокус, є поєднанням теоретичного та практичного аспектів навчання, сприяє участі студентів у міжнародних проєктах, дозволяє студентам підготуватися до роботи у публічних інституціях та дослідницьких установах національного, європейського та глобального рівнів.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр із даної ОПП здатний виконувати професійні види робіт і призначений для практичної роботи у державних органах виконавчої (зокрема міністерстві закордонних справ) і законодавчої влади, дипломатичних місіях, громадських організаціях, міжнародних фундаціях та комісіях, науково-дослідницьких та експертно-аналітичних центрах, викладацької та інших видів професійної діяльності згідно законодавства України.
Подальше навчання	третій рівень вищої освіти (доктор філософії) за спеціальністю 052 – Політологія
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Навчання є студентсько-орієнтованим, спирається на аудиторне навантаження та значний обсяг самостійної роботи студента, передбачено роботу студентів над індивідуальними проєктами, персональними та груповими дослідженнями.
Оцінювання	Двох- та чотирирівнева шкала (залік/іспит), письмовий іспит, контрольна робота, реферат, курсова робота, есе, індивідуальний проєкт, робота в групах.
6 – Програмні компетентності	

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру в предметній сфері політології, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій, та застосовувати широкий спектр сучасних теорій і методів політичних досліджень та аналізу політики в експертно-аналітичній, науково-дослідницькій, політико-організаційній, викладацькій, консультативній та громадській сфері практичної професійної діяльності.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>

Фахові компетентності

ФК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

ФК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти.

ФК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ФК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

ФК05. Спроможність комплексно використовувати нормативну та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.

ФК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

ФК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультатійні функції на національному та міжнародному рівні.

ФК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати складні політологічні дослідження з використанням широкого кола якісних і кількісних методів та високоспеціалізованого інструментарію прикладного аналізу.

ФК9. Здатність до системного геостратегічного мислення.

ФК10. Здатність виявляти та аналізувати констеляцію глобальних державних та недержавних гравців.

ФК 11. Здатність вести дебати в рамках симуляційних ігор.

ФК12. Вміння розробляти політичні рішення для наднаціональних органів управління.

Програмні результати навчання

ПРН01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.

ПРН02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

ПРН03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.

ПРН04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та ймовірні наслідки політичних рішень.

ПРН05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.

ПРН06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ПРН07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПРН08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

ПРН09. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати складні політологічні дослідження з використанням широкого кола якісних і кількісних методів та спеціалізованого інструментарію прикладного аналізу.

ПРН10. Професійно викладати соціально-політичні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої

кваліфікації.

ПРН11. Професійно виконувати політико-організаційні, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.

ПРН12. Мислити системно та стратегічно у розгляді світової політики.

ПРН13. Виявляти констеляцію глобальних державних та недержавних гравців.

ПРН14. Професійно вести політичні дебати від імені світових гравців.

ПРН15. Професійно розробляти політичні рішення глобального рівня управління.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Зі студентами даної ОПП працює 19 фахівців, з них 5 докторів наук, 14 кандидатів наук. За посадою: 5 професорів, 11 доцентів, 3 - викладачі та старші викладачі.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Навчальні корпуси; гуртожитки; тематичні кабінети; спеціалізовані лабораторії; комп'ютерні класи, пункти харчування; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; університетська медіастудія, центр електронного та дистанційного навчання, спортивний зал, спортивні майданчики. Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу становить (кв. метрів на одного здобувача освіти) – 3,5. Забезпеченість мультимедійним обладнанням (відсоток кількості аудиторій) – 35%.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Бібліотечні ресурси, електронні наукові видання – наявність у бібліотеці закладу освіти вітчизняних та закордонних фахових періодичних видань відповідного або спорідненого спеціальності профілю, у т. ч. в електронному вигляді встановлюється за найвищим рівнем провадження освітньої діяльності і становить 17 періодичних видань; електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи у віртуальному навчальному середовищі Moodle; офіційний сайт ХНУ імені В. Н. Каразіна; сайт філософського факультету, сторінки факультету і кафедр в соціальних мережах; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; аудиторії з доступом до мережі Інтернет; корпоративна пошта; навчальні і робочі плани; робочі програми навчальних дисциплін; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання курсових та дипломних робіт; критерії оцінювання; пакети тестів і комплексних контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність	

Національна кредитна мобільність	Регламентується Постановою КМУ №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р., та Положенням про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна права на академічну мобільність (введено в дію наказом ректора Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна № 0902-1/047 від 03 лютого 2020 року).
Міжнародна кредитна мобільність	Передбачає можливість укладання угод із закордонними вищими навчальними закладами про міжнародну академічну мобільність.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту».

2. Перелік компонент освітньо-професійної /наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Практикум з професійної іноземної мови.	3	Залік
ОК 2.	Глобальна та світова політика: парадигми, концепції, аналіз ситуацій.	5	Іспит
ОК 3.	Популізм, політичні легітимації та постдемократія: глобальне та локальне.	3	Залік
ОК 4.	Політична культура, інститути та процеси в США та Канаді.	4	Іспит
ОК 5.	Методики викладання та навчання у вищій школі.	4	Іспит
ОК 6.	Міжнародна політична економія.	4	Іспит
ОК 7.	Глобальні проблеми сучасності.	3	Залік

ОК 8.	Глобальні студії: парадигми, концепції, напрями	5	Іспит
ОК 9.	Близький Схід після «Арабської весни»: іслам, нафта та геополітика.	7	Іспит
ОК 10.	Політика Європейського Союзу: структура, інститути та актори.	4	Іспит
ОК 11.	Східна Європа та Балкани: тенденції політичного розвитку.	3	Залік
ОК 12.	Global Governance: інститути, режими, актори	4	Залік
ОК 13	Міжнародні організації та фонди в Україні	7	Залік
ОК 14.	Педагогічна практика у ЗВО.	5	Залік
ОК 15.	Переддипломна практика.	5	Залік
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін		66	
Вибіркові компоненти ОП*			
ВБ 1	Імперії, держави, революції та повстання: історія, теорія та практика зміни політичних порядків/ Багатосторонні інститути та міжнародні організації.	6	Залік
ВБ 2	Практикум з міжнародного прикладного аналізу / Порівняльне вимірювання стабільності міжнародних систем, політичних режимів, державних інститутів та демократії.	5	Залік
ВБ 3	Сучасні виклики глобальній та регіональній безпеці / Міжнародні конфлікти, світовий тероризм та гібридні війни	6	Іспит
ВБ 4	Міграційні студії/ Порівняльний регіоналізм	7	Іспит
Загальний обсяг вибірових дисциплін		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

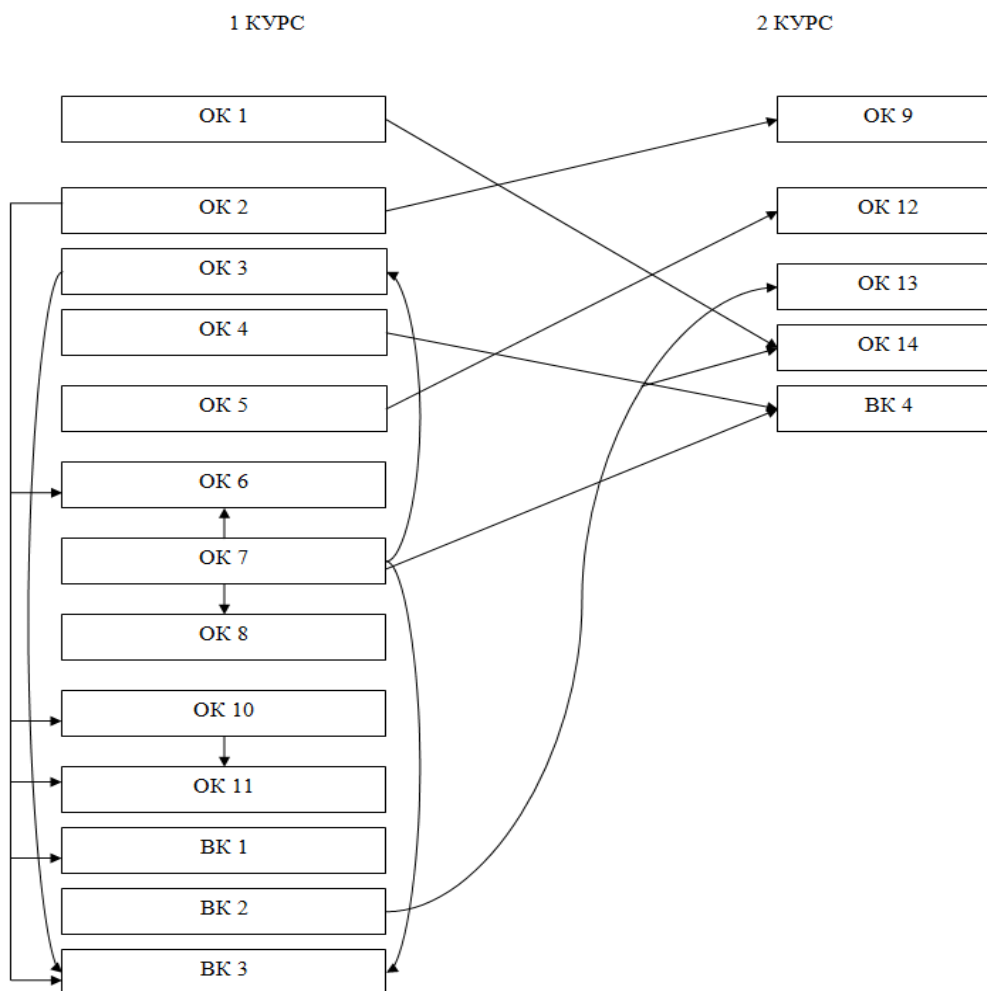
2.2.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

1 семестр: теоретичний блок: ОК 1, ОК 2, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ВБ 1.

2 семестр: теоретико-прикладний блок: ОК 3, ОК 4, ОК 10, ОК 11, ВБ 2, ВБ 3.

3 семестр: прикладний блок, навчальна практика та підготовка та захист кваліфікаційної роботи: ОК 9, ОК 12, ОК 13, ОК 14, ОК 15, ВБ 4.

Цикли підготовки	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредити / %)		
	Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми	Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми	Всього за весь термін навчання
Цикл загальної підготовки	20 к./ 22,22%	-	20 к./ 22,22%
Цикл професійної підготовки	46 к./ 51,11%	24 к./ 26,67%	70 к./ 77,78%

Всього за весь термін навчання	66 к./ 73,33%	24 к./ 26,67%	90 к / 100 %
--------------------------------	---------------	---------------	--------------

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

- Атестація випускників другого (магістерського) рівня освіти зі спеціальності **052 «Політологія»** проводиться екзаменаційною комісією закладу вищої освіти.
- Атестація проводиться у вигляді захисту кваліфікаційної роботи.
- До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану. Згідно з Порядком проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів, затвердженого рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна від 27.04. 2018 р. тексти усіх кваліфікаційних робіт проходять перевірку на наявність запозичень.
- Захист кваліфікаційної роботи має своєю метою з'ясування рівня підготовленості випускника для виконання професійних завдань, передбачених відповідними стандартами вищої освіти, і продовження освіти.
- Студенту, який захистив кваліфікаційну роботу відповідно до вимог освітньо-професійної програми **«Глобальні студії та світова політика»**, рішенням екзаменаційної комісії присуджується ступінь магістра політології, присвоюється кваліфікація «магістр політології, глобальні студії та світова політика» та видається документ про освіту встановленого зразка.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	О К 1	О К 2	О К 3	О К 4	О К 5	О К 6	О К 7	О К 8	О К 9	О К 10	О К 11	О К 12	О К 13	О К 14	О К 15	В Б 1	В Б 2	В Б 3	В Б 4
ЗК 01	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 02		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 03		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 04		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 05	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 06		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 07	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 08	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 01		+	+	+		+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 02					+			+						+					

ПРН 14		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15		+	+			+	+	+		+	+	+	+		+			